

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy

85-097 Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 34

Tel. (0-52) 345-56-44, Fax (0-52) 345-56-17, Tel. Centrala (0-52) 3254-100

E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, 5 czerwca 2001

RBG-531-S-01/01/MW/974

Decyzja nr RBG - 20/2001

Na podstawie art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000 roku nr 122 poz. 1319), po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, prowadzonego na wniosek „Polski Express” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie o nadużywanie pozycji dominującej na rynku przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej z siedzibą w Bydgoszczy i Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej S.A. z siedzibą w Płocku **odmawia się wszczęcia postępowania antymonopolowego.**

Uzasadnienie:

Polski Express Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie wystąpił do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o wszczęcie postępowania antymonopolowego przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowej Komunikacji Samochodowej z siedzibą w Bydgoszczy oraz Przedsiębiorstwu Komunikacji Samochodowej S.A. z siedzibą w Płocku. Postępowanie wyjaśniające w sprawie – w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - przeprowadziła bydgoska Delegatura Urzędu (zwana również organem antymonopolowym).

Wnioskodawca zarzucił PPKS w Bydgoszczy oraz PKS S.A. nadużywanie pozycji na rynku dalekobieżnych przewozów pasażerskich między Bydgoszczą a Warszawą poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do rozwoju konkurencji. Wnioskodawca zarzucił:

- 1. PPKS Bydgoszcz naruszenie prawa poprzez odmowę udostępnienia infrastruktury dworca autobusowego w Bydgoszczy dla potrzeb wnioskodawcy;**
- 2. PKS Płock S.A. naruszenie prawa poprzez odmowę udostępnienia infrastruktury przystanku autobusowego w Wyszogrodzie (pomimo tego, że teren dworca jest własnością gminy Wyszogród);**

Ponadto wnioskodawca podniósł, iż obaj wymienieni wyżej przewoźnicy uzyskali prawo do korzystania z przystanku ZTM w Warszawie, oznaczonego jako Dw. Centralny 04, tuż obok przystanku używanego przez „Polski Express”.

Według wnioskodawcy „pracownicy informacji na Dworcu autobusowym w Bydgoszczy „udają”, że nic nie wiedzą o połączeniach na linii komunikacyjnej Bydgoszcz – Warszawa, obsługiwanej przez Spółkę (wnioskodawcę – przyp. UOKiK), jednocześnie informując o jakoby wątpliwej kondycji Polskiego Expressu”.

W piśmie z dnia 26 marca 2001 roku, będącego uzupełnieniem wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego, wnioskodawca położył nacisk na naruszanie przez PPKS w Bydgoszczy oraz PKS Płock S.A. ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 1993 roku nr 47 poz. 211 z późn. zm.). Ponadto wnioskodawca podniósł, iż obaj konkurencyjni przewoźnicy naruszają przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o warunkach wykonywania krajowego, drogowego, zarobkowego przewozu osób (DzU. z 1997 roku nr 141 poz. 942 z późn. zm).

Ustosunkowując się do zarzutów wnioskodawcy PPKS Bydgoszcz podniósł, iż na trasie Bydgoszcz – Warszawa nie posiada pozycji dominującej, gdyż wykonuje jedynie 4 pary kursów na dobę. Powodem rozwiązania umowy, łączącej Polski Express Sp. z o.o. z PPKS Bydgoszcz, dotyczącej korzystania z dworca autobusowego w Bydgoszczy było zaleganie wnioskodawcy z opłatami za korzystanie z dworca.

PKS w Płocku S.A. podniósł, iż uruchomienie czterech nowych kursów na linii Warszawa – Bydgoszcz poprzedzone zostało procedurą przewidzianą w ustawie z 28 sierpnia 1997 roku o warunkach wykonywania krajowego, drogowego, zarobkowego przewozu osób (DzU.). Wszystkie przystanki ujęte zostały w skoordynowanych rozkładach jazdy. Umowa o korzystanie przez wnioskodawcę z dworca autobusowego w Płocku rozwiązana została z inicjatywy wnioskodawcy.

Obaj przewoźnicy – PPKS w Bydgoszczy i PKS S.A. w Płocku – zgodnie stwierdzają, iż to wnioskodawca jest dominantem w zakresie przewozów pasażerskich na linii Bydgoszcz – Warszawa. Dane uzyskane od wnioskodawcy, który w piśmie z 25 kwietnia 2001 roku poinformował organ antymonopolowy, iż wykonuje 13 par połączeń dziennie potwierdzają tę tezę. PKS S.A. w Płocku poinformował organ antymonopolowy, iż w momencie pojawienia się na rynku konkurentów, wnioskodawca dokonał drastycznej obniżki cen biletów autobusowych.

Organ antymonopolowy zważył co następuje

Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000 roku nr 122 poz. 1319) określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony

interesów przedsiębiorców i konsumentów.

Praktyki ograniczającej konkurencję może dopuścić się podmiot, zajmujący na wyodrębnionym, właściwym dla danej sprawy rynku, tzw. pozycję dominującą. Przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Na podstawie zebranych informacji stwierdzić należy, iż na rynku przewozów autobusowych na trasie Bydgoszcz – Warszawa ani PPKS Bydgoszcz ani PKS S.A. w Płocku nie posiadają pozycji dominującej. Z dominacją rynkową wyżej wymienionych przedsiębiorców nie mamy do czynienia nawet wówczas, gdy zsumujemy liczby kursów organizowane przez PPKS Bydgoszcz i PKS S.A. w Płocku. Wprost przeciwnie – to wnioskodawca oferuje potencjalnym klientom największą liczbę połączeń autokarowych na trasie będącej przedmiotem analizy w niniejszym postępowaniu.

Organ antymonopolowy nie dopatrył się również w działalności PPKS Bydgoszcz oraz PKS S.A. w Płocku praktyk wskazujących na to, iż obaj przedsiębiorcy zawarli zakazane prawem antymonopolowym porozumienie. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku o warunkach wykonywania krajowego drogowego przewozu osób (Dz.U. z 1997 roku nr 141 poz. 942 z późn. zm.) określa warunki wykonywania krajowego, zarobkowego przewozu osób pojazdami samochodowymi zarejestrowanymi w kraju. Zezwolenia na krajowy zarobkowy przewóz osób pojazdami samochodowymi nie będącymi taksówkami udziela się na przewozy regularne na określonych liniach komunikacyjnych (vide art. 10 powołanej ustawy). Organem właściwym do udzielenia, odmowy udzielenia, cofnięcia, zmiany lub stwierdzenia wygaśnięcia zezwolenia – dla przewozów obejmujących zasięgiem województwo lub kilka województw – jest marszałek województwa. Marszałek województwa jest również organem uprawnionym do cofnięcia zezwolenia w przypadkach określonych w art. 12 powołanej ustawy.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, iż organami kompetentnymi do rozpatrzenia zarzutu dotyczącego nieuprawnionego – zdaniem wnioskodawcy – korzystania z przystanków autobusowych w Toruniu, Płocku i Warszawie – Okęcie są organy samorządu terytorialnego (marszałkowie województw). Odmowa nawiązania stosunków prawnych między wnioskodawcą a PPKS Bydgoszcz i PKS S.A. w Płocku, których treścią jest korzystanie z dworców autobusowych w Bydgoszczy i Płocku nie narusza prawa antymonopolowego. Zarówno w Bydgoszczy jak również w Płocku wnioskodawca ma bardzo szerokie możliwości wyboru innych miejsc postoju swych autobusów. Obaj przewoźnicy, przeciwko którym skierowany został wniosek o wszczęcie postępowania antymonopolowego nie są dominantami na lokalnych – bydgoskim i płockim – rynkach właścicieli lub posiadaczy gruntów nadających się do wykorzystania jako przystanki autobusowe. PPKS Bydgoszcz i PKS

S.A. w Płocku – w ramach swobody kontraktowej – mogą zawierać umowy o korzystanie z gruntów nad którymi sprawują władztwo bądź też odmawiać zawarcia takich umów.

Pracownicy PPKS Bydgoszcz nie mają obowiązku informowania podróźnych o działalności wnioskodawcy. Działalność gospodarcza prowadzona jest na własne ryzyko i własny rachunek a przedsiębiorca – co do zasady – winien działać w celu maksymalizacji własnych zysków. Informowanie o działalności konkurencyjnego przedsiębiorcy godziłoby bezpośrednio w interesy PPKS Bydgoszcz.

Pojawienie się – obok wnioskodawcy – dwóch przewoźników, oferujących przewóz osób na linii Bydgoszcz – Warszawa niewątpliwie wpłynęło ujemnie na poziom przychodów wnioskodawcy z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej – część dotychczasowych, potencjalnych pasażerów wnioskodawcy wybiera jako przewoźników PPKS Bydgoszcz lub PKS S.A. w Płocku. Z punktu widzenia interesów konsumentów rywalizacja rynkowa przewoźników jest niezwykle korzystna. Konsument ma możliwość wyboru ofert przewozu a ceny biletów ulegają obniżeniu.

Wnioskodawca zarzuca PPKS Bydgoszcz i PKS S.A. w Płocku naruszanie ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 1993 roku nr 47 poz. 211 z późn. zm.) zwana dalej uznk.

Wnioskodawca domaga się:

- zaniechania niedozwolonych działań;**
- wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści na zasadach ogólnych;**
- zasądzenia określonej kwoty na cel społeczny związany ze wsparciem kultury polskiej, jeżeli czyn nieuczciwej konkurencji został zawiniony.**

Wyżej wymienionych roszczeń dochodzić należy przed sądami powszechnymi. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest legitymowany czynnie do występowania z roszczeniami, o których mowa w art. 18 ust 1 uznk jednak czyni to w przypadkach, gdy naruszony został interes publicznoprawny. W niniejszej sprawie organ antymonopolowy nie dopatruje się takiego naruszenia. Wnioskodawca ma prawo do samodzielnego wystąpienia na drogę sądową z roszczeniami, o których mowa w uznk.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem niniejszej Delegatury w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia niniejszej decyzji.

Z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Bydgoszczy
Andrzej Chajęcki

Otrzymują:

Polski Express Sp. z o.o.
ul. Świętokrzyska 36
00-116 Warszawa

Przedsiębiorstwo Państwowej
Komunikacji Samochodowej
ul. Jagiellońska 58
85-097 Bydgoszcz

Przedsiębiorstwo Komunikacji
Samochodowej S.A.
ul. Bielska 53
09-400 Płock